

บันทึก

เรื่อง การแต่งตั้งเลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการคณะองคมนตรี

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ ๘๑๘๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ ความว่า ราชเลขาธิการได้ส่งประกาศตั้งเลขาธิการคณะองคมนตรีและผู้ช่วยเลขาธิการคณะองคมนตรีมาเพื่อนายกรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการและแจ้งมาด้วยว่า การแต่งตั้งเลขาธิการคณะองคมนตรีและผู้ช่วยเลขาธิการคณะองคมนตรีในครั้งก่อนได้มีประกาศแต่งตั้ง และประกาศแต่งตั้งในครั้งก่อนนั้นได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ ของรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ซึ่งบัญญัติให้องคมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ แต่สถาบันในเรื่ององคมนตรีได้ยกมาประมวลไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เว้นแต่การลงนามรับสนองพระบรมราชโองการโดยองคมนตรีนั้นได้ยกเลิกไปแล้ว การรับสนองพระบรมราชโองการในขณะนี้จึงต้องเป็นไปตามมาตรา ๙๔ ของรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีว่า ตำแหน่งเลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการคณะองคมนตรีนี้ไม่ใช่ตำแหน่งข้าราชการและไม่มีความหมายใดบัญญัติให้แต่งตั้งโดยพระบรมราชโองการจึงไม่มีความจำเป็นตามกฎหมายที่จะแต่งตั้งโดยพระบรมราชโองการ เมื่อไม่ต้องแต่งตั้งโดยพระบรมราชโองการแล้วการลงนามรับสนองพระบรมราชโองการก็ไม่ต้องมีการแต่งตั้งเลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการคณะองคมนตรีนี้ไม่มีกฎหมายระบุไว้ว่าต้องทำอย่างไร ถ้าถือว่าเป็นเลขาธิการของที่ประชุมฯ ก็ควรเป็นผู้แต่งตั้งเองได้ การที่จะให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้นายกรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ ซึ่งตามกฎหมายไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำจะเป็นการสมควรประการใดสุดแต่จะพิจารณา นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ขอความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า การแต่งตั้งเลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการคณะองคมนตรีจะต้องทำหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตำแหน่งเลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการคณะองคมนตรีมิใช่เป็นตำแหน่งราชการ เพราะมิได้มีกฎหมายกำหนดไว้ ณ ที่ใดว่ามีตำแหน่งนั้นๆ อย่างไรก็ตามถ้าทางราชการมีความประสงค์เพียงที่จะจัดให้มีข้าราชการซึ่งขณะนี้ไม่มีตำแหน่งและอัตราเงินเดือนอยู่ในหน่วยราชการหน่วยใดหน่วยหนึ่งอยู่แล้ว และเป็นข้าราชการในพระองค์มาปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการคณะองคมนตรีก็อาจจะทำได้โดยกระแสรบพระบรมราชโองการ หรือโดยคณะองคมนตรีแต่งตั้งด้วยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุมัติ ทั้งนี้โดยไม่ต้องมีผู้รับสนองพระบรมราชโองการ แต่การปฏิบัติดังนี้ ย่อมมีผลเพียงให้การทำงานในคณะองคมนตรีได้สำเร็จลุล่วงไปเป็นการภายใน

เท่านั้น จะใช้ชื่อเรียกขานหรือติดต่อกับหน่วยราชการอื่นหรือบุคคลภายนอกให้ยอมรับนับถือ เสมือนเป็นผู้มีตำแหน่งซึ่งตั้งขึ้นโดยมีกฎหมายสนับสนุนหาได้ไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ถ้าทางราชการไม่ได้มีความประสงค์เพียงเท่าที่กล่าวข้างต้น และมีความประสงค์จะมีให้มีความ บกพร่องในคุณลักษณะดังกล่าวมาในประการหลังนี้ด้วยแล้ว ก็จะต้องปฏิบัติไปในทางจัดตั้งหน่วย ราชการของคณะองคมนตรีขึ้นให้มีฐานะเป็นทบวงการเมืองแล้ว และตั้งตำแหน่งนั้น ๆ ขึ้นโดยมี อัตราเงินเดือน และปฏิบัติจัดทำต่อไปเช่นเดียวกับทบวงการเมืองทั้งหลาย ส่วนผู้ดำรงตำแหน่ง นั้น ๆ จะให้เป็นข้าราชการพลเรือนในพระองค์หรือไม่อย่างใดก็ได้ ถ้าประสงค์จะให้ เป็นข้าราชการ ในพระองค์ ก็ต้องมีกฎ ก.พ.กำหนดตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๕ มาตรา ๑๗ (๔)

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล

(นายเสริม วินิจัยกุล)

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๔๙๕